

A HANGZÓ NYELV¹

Lassítsunk!

A magyar nyelv fontos jellemzője a határozott hangképzés. Ennek köszönhetjük nyelvünk szilárdságát, más nyelvekhez képest lassú változását. A gyorsaság rontja a tiszta ejtést, a nyelv ritmusát, a hosszú és rövid szótagok váltakozását, a tagolást, és ezen keresztül az érthetőséget is.

A gyors beszédben rövidülnek a hosszú magánhangzók és olykor a hosszú mássalhangzók is, mert hiszen honnan máshonnan lehetne elvenni. Ilyeneket hallunk: *előtt, hiradó, nagyszerű, gazdaságban, fénkép, erdekes; eből (ebből), akor (akkor), koraban (korábban)*. Különösen rossz példát mutatnak a „bravúrosan” gyorsan ledarált reklámszövegek.

Az általános **gyorsulás** és rövidülés ellentétéként előfordul az *l, r, j* előtti (nyelvjárási eredetű) **hangzónyúlás**: *bórfű, gyorsan, hirdetés*. Újabban terjedni látszik (talán nyelvjárási hatásra) a hangsúlyos első szótag nyúlása: *dísznő, vízhang, bízatos, kőrút, pósta*. Több idegen nyelvben (pl. az olaszban) a hangsúlyos szótag egyben hosszabb is. A magyarban a hosszúság független a hangsúlytól: rövid szótag is lehet hangsúlyos, és hosszú is lehet hangsúlytalan.

¹ Itt csak érintőlegesen foglalkozunk ezzel a kérdéssel, a leggyakoribb hibákra összpontosítva. Részletesebben l. Buvári–Mészáros: Helyesbeszéd c. könyv + CD.